

KANDUNGAN

HALAMAN

PERAKUAN	I
ABSTRAK (BAHASA MELAYU)	II
ABSTRAK (BAHASA INGGERIS)	III
DEDIKASI	IV
PENGHARGAAN	V
ISI KANDUNGAN	VI
SENARAI PETA	VIII
SENARAI GAMBAR	VIII
PENDAHULUAN	
Pengenalan	1
Tumpuan Kajian	6
Objektif Kajian	6
Metodologi Kajian	7
Rangka Teori	9
Sistematika Kajian	11
BAB PERTAMA: LATARBELAKANG KESULTANAN MELAYU BRUNEI	
1.1. Pengenalan	14
1.2. Asal-Usul Nama Brunei Darussalam	22
1.3. Sejarah Awal Brunei	26
1.4. Kesultanan Melayu Brunei Darussalam	27
1.5. Aspek Peradaban Melayu Brunei Darussalam	32

**BAB KEDUA: PERTEMBUNGAN PERADABAN MELAYU BRUNEI DENGAN
PERADABAN INDIA DAN PERADABAN CHINA**

2.1	Pengenalan	34
2.2	Interaksi Dengan Peradaban India	35
2.3	Pengaruh Peradaban India	38
2.4	Interaksi Dengan Peradaban China	41
2.5	Pengaruh Peradaban China	56

**BAB KETIGA: PERTEMBUNGAN PERADABAN MELAYU BRUNEI DENGAN
PERADABAN ISLAM**

3.1	Pengenalan	60
3.2	Interaksi Dengan Peradaban Islam	62
3.3	Analisis Pertembungan	67
3.4	Pengaruh Peradaban Islam	70

**BAB KEEMPAT: PERTEMBUNGAN PERADABAN MELAYU BRUNEI
DENGAN PERADABAN BARAT**

4.1	Pengenalan	86
4.2	Interaksi Dengan Peradaban Barat	86
4.3	Analisis Pertembungan	102
4.4	Pengaruh Peradaban Barat	113

BAB KELIMA: KESIMPULAN	120

SENARAI JADUAL	143

SENARAI GAMBAR	144

BAHAN RUJUKAN	150

SENARAI JADUAL

Jadual 1	: Sultan-Sultan Brunei	143

SENARAI PETA

Peta 1	: Negara Brunei Darussalam	IX

SENARAI GAMBAR

Gambar 1	: Bergambar dengan Pengetua Pusat Sejarah Brunei selepas sesi temubual	144
Gambar 2	: Pegawai Penyelidik Pusat Sejarah Brunei, Saudara Awang Zainuddin memberi penerangan di samping temubual	144
Gambar 3	: Penggunaan tulisan Jawi digunakan secara meluas di Brunei	145
Gambar 4	: Papan tanda 'Pondok Pizza' dalam tulisan Jawi	145
Gambar 5	: Gambar sebuah sekolah sewaktu penulis melawat Kampung Air	146
Gambar 6	: Salah sebuah masjid di Kampung Air	146
Gambar 7	: Replika Makam DiRaja Sultan Bolkiah di Pusat Sejarah Brunei	147
Gambar 8	: Hadiah tanda persahabatan antara China dan Brunei	147
Gambar 9	: Masjid Sultan Omar Saifuddin	148
Gambar 10	: Papan-papan tanda tidak mengabaikan penggunaan tulisan Jawi	148
Gambar 11	: Penulis berkesempatan mengabadikan gambar di Makam DiRaja Sultan Sharif Ali yang dikenali dengan gelaran 'Sultan Berkat'	149
Gambar 12	: Makam DiRaja Sultan Bolkiah	149